

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1847

LXXI. Die Markgrafen von Brandenburg, Johann und Otto, verzichten auf das jus spolii zu Gunsten des Brandenburger Clerus, am 26. Januar 1244.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54048](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54048)

fit juxta terre consuetudinem congrue sustentari, universitatem vestram monemus, rogamus, et hortamur attente, per apostolica vobis scripta mandantes, quatinus, si est ita, debitum ad episcopum ipsum tamquam devoti filii gerentes compassionis affectum, singuli vestrum juxta facultates proprias sibi hac vice ad eius indigentiam relevandam manum auxilii taliter porrigatis, quod idem gaudens se filialis vos reverentiae repperisse cultores sine mendicitatis opprobrio valeat vestro interveniente subsidio sustentari et nos devotionem vestram exinde commendare dignis in domino laudibus merito valeamus. Alioquin dilecto filio, preposito, Decano etc. ut vos ad id monitione presentium per censuram ecclesiasticam appellatione remota compellant. Datum Laterani, VII. Kal. Januarii, anno primo.

Aus einer Abschrift des Vaticanischen Geheimen Archives Innoc. IV. Epist. Ann. I., 370.

LXXI. Die Markgrafen von Brandenburg, Johann und Otto, verzichten auf das jus spolii zu Gunsten des Brandenburger Clerus, am 26. Januar 1244.

— Johannes et Otto, dei gratia marchiones de Brandenburg, omnibus in perpetuum — summopere formidandum, ne, perturbatis in aliquo dei ministris, non clementiam omnipotentis sed vindictam nobis reportet districti judicis, cuncta rimantis. Ad honorem igitur beatorum Petri et Pauli apostolorum nec non ad interventum venerabilis domini Ruthgeri, Brandeburgensis episcopi nostreque salutis respectu clero Brandeburgensis dyocesis universo, qui in nostris terris seu vassallorum nostrorum terris, quas de nostris optinent manibus, aut est aut fuerit constitutus, libertatem plenariam in relictis clericorum post eorum obitum indulgemus; unde et in perpetuum renunciamus illi juri de tollendis reliquiis clericorum in ipsorum decessu, quo per injuriam haecenus sumus usi, nec aliquibus eos deinceps in hujusmodi volumus molestiis fatigari. Quicumque ergo vassallorum nostrorum predictorum, extra nostrum videlicet cotidianum obsequium constituti, hujus nostri beneficii extiterint contemptores, quascunque villas, civitates vel oppida eorundem seu personas mandantium, facientium aut etiam ratum habentium tale crimen dominus Brandeburgensis episcopus excommunicatas mandaverit publice nunciari aut interdicto ecclesiastico fore subjectos, cum remotione sacramentorum, que ipsorum interdictum sequuntur, a nostris civitatensibus, opidanis pariter et villanis nulla est eis prorsus communio exhibenda. Alioquin et in se et in suis civitatibus, oppidis atque villis, quas inhabitare noscuntur, in omnibus pari pena plectentur nec nos eosdem nostrique heredes seu nostri etiam successores cum tota domo nostra scienter ad divinum officium aut ad aliquam communionem jure prohibitam admittamus, si canonicam ex eodem contemptu volumus effugere ultionem. Si quis autem ex nobis vel nostris heredibus ac nostris successoribus aut quicumque alius ex nostris officialibus vel legatis hujus decreti nostri extiterit violator passio injuriam vel ejus successori refundemus ablata, insuper de proprio tantundem domino Brandeburgensi episcopo perfolvendo excommunicati, nichilominus cum aliis transgressoribus post denunciationem nobis factam publice nunciandi, proviso etiam, ut non solum ille locus, in quo exceditur contra libertatem predictam, post factam nobis denunciationem usque ad satisfactionem condignam tempore intermedio de consensu domini Brandeburgensis episcopi interdicto ecclesiastico sit subjectus, verum etiam totus districtus, in quo idem locus est situs, aut certe tota terra nostra, si, quod absit, a nobis vel ab heredibus nostris aut ab officialibus sive nunciis nostris, ut predictum est contra hujusmodi decreti nostri paginam excedatur, a sacramentis ecclesiasticis, a sepultura ecclesia-

fica et a divinorum officio sit suspensa. Ut autem hec omnia observentur in perpetuum inconcussa, hoc prefens statutum nostrorum impressionibus sigillorum duximus muniendum, adhibitis et inscriptis testibus idoneis, quorum nomina sunt hec: venerabilis dominus Ruthgerus Brandenburgensis episcopus, dominus Petrus de Brandenburg, dominus Henricus de Levenwalde, dominus Symeon de Berlin, prepositi, Alexander plebanus de Ratenow, Johannes et Albertus notarii curie, laici vero Bertholdus de Veltberg, Fridericus de Kare, Bodo de Knefebeke, Willekinus de Tornow, Gerardus de Kercow, Fridericus de Bertecow, et alii quam plures, tam clerici quam laici tunc presentes. Acta sunt hec Marchede, anno domini M^o. CC^o. XLIII. VII. Kal. Februarii.

Nach dem Originale. — Ungenauere Abdrücke bei Gerken, Stiftsch. S. 458. — Müller und Küster's Berlin I, 427.

LXXII. Der Papst Innocenz IV. gewährt dem Domcapitel, daß es nicht dürfe gezwungen werden einen Domherrn aufzunehmen ohne specielle päpstliche Anordnung, am 21. Juli 1245.

Innocentius episcopus, servus servorum dei, venerabili fratri episcopo et dilectis filiis, capitulo Brandenburgensi salutem et apostolicam benedictionem. Paci et tranquillitati vestre ac Brandenburgensis ecclesie paterna volentes in posterum sollicitudine providere, auctoritate vobis presentium indulgemus, ut ad recipiendum aliquem in canonicum vel provisionem alicujus in pensionibus seu prebendis vel dignitatibus aut aliis ecclesiasticis beneficiis compelli auctoritate sedis apostolice vel legatorum ipsius minime valeatis absque speciali mandato sedis ejusdem, faciente plenam de Brandenburgensi ecclesia et hac indulgentia mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli, apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Lugduni, XII. Cal. Aug., pontificatus nostri anno tertio.

Nach der Copie im Copialbuche.

LXXIII. Der Papst Innocenz IV. gewährt dem Bischof von Brandenburg das Zugeständniß, daß seine Kirche nicht mit dem Banne belegt werden dürfe ohne ausdrückliche päpstliche Anordnung, am 21. Juli 1245.

Innocentius episcopus, servus servorum dei, venerabili fratri episcopo Brandenburgensi salutem et apostolicam benedictionem. Apostolice sedis benignitas sincere obsequentium vota fidelium favore benivolo prosequi consuevit et devotorum personas, quas in sua devotione promptas invenerit et serventes, quibusdam titulis decentius decorare. Ut igitur ex speciali devotione, quam ad nos et Romanam ecclesiam habere dinosceris sentias tibi favorem apostolicum non modicum accrevisse, auctoritate tibi presentium indulgemus, ut nullus delegatus vel subdelegatus, executor aut etiam conservator auctoritate sedis apostolice vel legatorum ipsius in te seu ecclesiam tuam excommunicationis,